

Schoon en steriel werkveld en werken met steriele materialen

Inrichting van een werkveld

Schoon werkveld

- Zorg dat er voldoende ruimte is.
- Gebruik als werkveld een onderlegger (= celstof matje of een schone doek).
- Richt je werkveld overzichtelijk in.
- Zorg dat de benodigdheden op volgorde van gebruik klaarstaan.
- Plaats een afval emmer binnen handbereik.
- Gooi gebruikte of vuile materialen gelijk in een afval emmer. Als dit niet mogelijk is, zorg dan dat ze niet in aanraking komen met schone materialen.
- Gooi bij een verbandwisseling het verband direct in een afvalzak en sluit deze. Gebruikt verband is een bron van micro-organismen.

Steriel werkveld

- Zorg dat er voldoende ruimte is.
- Controleer voor gebruik:
 - of de verpakkingen van steriele materialen onbeschadigd en ongeopend zijn
 - of de houdbaarheidsdatum niet is verlopen.
- Gebruik een steriele doek of de binnenkant van de verpakking van steriele handschoenen.
- Wanneer je een steriele doek uit de verpakking haalt is de zijde die naar je toe gericht is, altijd de onderkant van de steriele doek: dus de onderzijde van de doek die op het werkblad wordt gelegd.
- Richt je steriel werkveld overzichtelijk in.
- Groepeer steriele en niet-steriele materialen.
- Beschouw de zijkanen (ongeveer 3 tot 4 cm) van de steriele doek of van de binnenverpakking als niet steriel.
- Leg steriele gaasjes, pincetten ed dus midden op het steriel veld.
- Leg steriele materialen binnen handbereik.
- Reik niet met je armen over een steriel werkveld heen.
- Zet niet-steriele materialen zoals desinfectans, niet aan de andere kant van een steriel werkveld maar er naast.
- Plaats een afval emmer binnen handbereik
- Gooi gebruikte of vuile materialen gelijk in een afval emmer. Als dit niet mogelijk is, zorg dan dat ze niet in aanraking komen met schone en steriele materialen.
- Voer tijdens de handeling geen werkzaamheden uit waarbij luchtwervelingen ontstaan (bijvoorbeeld opmaken van bed of schoonmaken van de kamer). Hierdoor voorkom je besmetting via de lucht.

Hoesten of niesen tijdens een handeling

- Hoest met een afgewend gezicht.
- Hoest met de hand voor de mond, waarbij een papieren zakdoek wordt gebruikt.
- Gebruik een papieren zakdoek maar één keer en gooi deze weg in de afvalcontainer.
- Was na het hoesten de handen met ruim water en zeep of wrijf in met handalcohol.
- Als de cliënt moet hoesten of niesen tijdens een steriele handeling, vraag dan of de cliënt het gezicht wil afwenden.

Werken met steriele materialen

- Steriele materialen blijven steriel als je ze niet aanraakt of ter hand neemt met steriele handschoenen aan.

- Het werken met steriele materialen vraagt een specifieke vaardigheid.
- Wanneer je met een steriele handschoen niet steriele materialen aanraakt, is je handschoen onsteriel.
- Wanneer je met steriele materialen, niet-steriele materialen of niet gedesinfecteerde delen van lichaam aanraakt is het materiaal onsteriel.
- Materialen die je bij een cliënt inbrengt (in een bestaande of niet natuurlijke holte) of waarmee je de huid barrière doorboort, moeten steriel zijn.
- Ga bij een setje met steriele materialen altijd na welke materialen steriel dienen te blijven en welke niet.
 - gebruik de binnenkant van de verpakking van het materialen setje als steriel werkveld
 - scheidt de steriele materialen van de materialen die niet steriel hoeven te zijn met pincet, tang (of steriele handschoenen)
 - gebruik eerst de niet-steriele materialen (evt met niet-steriele handschoenen)
 - trek steriele handschoenen pas aan als de steriele materialen gebruikt gaan worden.
- Handschoenen kun je steriel houden wanneer je niet alleen een steriel werkveld hebt ingericht maar ook de cliënt met steriele doeken hebt afgedekt.
- Steriele handschoenen draag je wanneer je:
 - met een volledig steriel werkveld werkt waarbij alle materialen steriel moeten blijven.
 - wanneer de client is afgedekt met steriel doeken.
 - Wanneer een deel van het materiaal dat je inbrengt steriel moet blijven en dit moeilijk is zonder steriele handschoenen.

Bron

- LCHV Hygiënerichtlijnen voor verpleeghuizen en woonzorgcentra. Pilotversie oktober 2015
- Hygiënerichtlijn voor instellingen voor volwassenen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, september 2015.
- Hygiënerichtlijn voor instellingen voor kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, september 2015.
- Hygiënerichtlijnen voor Psychiatrische inrichtingen januari 2011